

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

04. 07. 2018

nr RPW 20208/2018 P zał. 52
S. Boruwan
(podpis)

03980200064993
RPW/20208/2018 P
2018-07-04

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 02 lipca 2018 r.

DWST-WA.054.17.2018.PF

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-61-1744-MEN/18

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Senator RP Pani Małgorzaty Kopiczko złożone 7 czerwca 2018 r. na 61 posiedzeniu Senatu RP.

Szanowna Pani Senator,

zadania oświatowe związane z prowadzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego szkół i placówek oświatowych finansowane są z dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Jednym z dochodów samorządów terytorialnych jest część oświatowa subwencji ogólnej (obok dotacji celowych

z budżetu państwa i dochodów własnych). Kwoty subwencji oświatowej nie można wprost odnosić do zadań oświatowych nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego. W obowiązującym systemie prawnym nie ma przepisu, z którego wynikałoby, iż budżet państwa gwarantuje w ramach części oświatowej subwencji ogólnej środki na pokrycie wszystkich wydatków na realizację zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego.

Część oświatowa subwencji ogólnej przekazywana jest do poszczególnych gmin, powiatów i województw samorządowych z budżetu państwa przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Sposób podziału subwencji oświatowej pomiędzy samorządy terytorialne określa algorytm, stanowiący załącznik do rozporządzenia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

W rozporządzeniu o podziale części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2018 wprowadzone zostały zmiany, które mają na celu wsparcie finansowania małych szkół wiejskich. Zmieniono definicję małych szkół. Obecna definicję zastąpiono górną granicą średniej liczby uczniów w klasie (szkoła, w której średnia liczba uczniów w klasie nie powinna przekraczać liczby 12). Taka zmiana definicji umożliwi uwzględnienie klasy 7 szkoły podstawowej oraz klasy 8 od 1 września 2018 r.

Zwiększeniu uległa o 11% waga naliczana na uczniów małych szkół z 0,18 na 0,2 co powoduje wzrost subwencji w przeliczeniu na ucznia o ok. 100 zł. Opisane powyżej zmiany są korzystne i zgodne z zapowiedzą Ministra Edukacji Narodowej o zwiększeniu finansowania dla małych szkół na rok 2018.

W ministerstwie były prowadzone prace analityczne nad wdrożeniem nowego modelu podziału subwencji oświatowej, który zapewni lepsze dopasowanie dochodów subwencyjnych do ponoszonych wydatków (subwencja w części na oddział). Nowa koncepcja finansowania zakłada naliczanie subwencji w części podstawowej na oddział, a w części na ucznia. Wysokość subwencji oświatowej dla danej jednostki samorządu terytorialnego uzależniona byłaby więc od liczby oddziałów oraz od liczby uczniów w danej jednostce samorządu terytorialnego. Nowy model podziału zakłada, że subwencja będzie gwarantowała dla każdego oddziału szkoły podstawowej realizującej obowiązki szkolne pokrycie 80% wynagrodzeń nauczycieli w wysokości określonej na podstawie ustawy Karta Nauczyciela, dla liczby etatów wynikających z ramowych planów nauczania. Wprowadzenie nowego modelu planowano powiązać z ustawowym

wprowadzeniem gwarancji systemowych globalnej kwoty subwencji oświatowej zapisanej w ustawie budżetowej na dany rok.

Na prośbę jednostek samorządu terytorialnego rozwiązania w zakresie nowego modelu podziału subwencji zostały przesunięte w czasie i nie zostały uwzględnione w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych. Planowane są jednak dalsze prace i analizy w tym zakresie. Podczas drugiej tury prac będzie możliwe rozważenie i analiza rozwiązań finansowych, w tym również polegających na wprowadzeniu pewnych gwarancji systemowych zapewnienia środków na realizację zadań oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego, wraz ze sposobem ich wydatkowania. Takie rozwiązania będą stanowić kompleksowy system zmian w zakresie finansowania zadań oświatowych w ramach części oświatowej subwencji ogólnej.

Odnosząc się do kwestii środków na podwyżkę wynagrodzeń nauczycieli, informuję, że w ustawie budżetowej na rok 2018 część oświatowa subwencji ogólnej została zaplanowana w kwocie 43,075 mld złotych. Jest ona wyższa w stosunku do kwoty części oświatowej subwencji ogólnej uwzględnionej w ustawie budżetowej na rok 2017 o 1,166 mld zł, tj. o 2,8%. W kwocie subwencji uwzględniono m. in. dodatkowe środki w związku z podwyższeniem wynagrodzeń nauczycieli o 5% od 1 kwietnia 2018 r. (oraz dodatkowe zwiększenie kwoty bazowej dla nauczycieli, tj. o 0,35 pp. ponad poziom 5% podwyżki w związku z planowaną likwidacją dodatku mieszkaniowego). Dodatkowo jeszcze w tym roku do puli środków na wynagrodzenia przesunięto środki, około 126 mln zł dotychczas wydatkowane na dodatek mieszkaniowy dla uprawnionych nauczycieli.

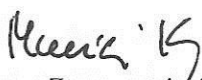
W ramach algorytmu podziału subwencji oświatowej na 2018 r. samorządy otrzymają zwiększoną subwencję z tytułu podwyżki wynagrodzeń nauczycieli w związku z zastosowaniem wyższego standardu finansowego A. Zwiększone środki z tego tytułu samorządy otrzymają w kwocie podstawowej subwencji jak i w środkach naliczonych różnymi wagami.

Ostateczny poziom wydatków ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego na realizację zadań oświatowych jest konsekwencją podejmowanych przez te jednostki szeregu decyzji w zakresie systemu organizacji szkolnictwa w swojej jednostce, np. liczba szkół, liczba oddziałów w poszczególnych typach szkół oraz liczba uczniów w poszczególnych oddziałach, liczby (ale też struktury w podziale na stopnie awansu zawodowego) zatrudnionych w szkołach/placówkach nauczycieli, regulaminów wynagradzania

nauczycieli na terenie danej jednostki. Budżet państwa nie może subwencjonować wszystkich kosztów funkcjonowania sieci szkolnej ukształtowanej decyzjami lokalnych władz samorządowych.

Z analizy porównującej wysokość wydatków bieżących na zadania edukacyjne (uwzględnianych w subwencji oświatowej) do subwencji oświatowej i dotacji bieżących w tym zakresie wynika, że dla powiatu gołdapskiego wskaźnik określający stosunek wydatków bieżących do dochodów (subwencji oświatowej i dotacji na zadania bieżące) wynosi 107%. Dla porównania w skali kraju wskaźnik ten wynosi łącznie 126%, a w powiatach 111%.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu